

Dosarul nr. 2r-582/22
2-21151414-01-2r-05122022

Prima instanță: (Judecătoria Cimișlia, sediul Cimișlia) D. Cherdivara
Instanța de apel: (Curtea de Apel Comrat) A. Mironov, S. Gubenco, L. Raraianu

DECIZIE

14 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând recursul declarat de Nigai Constantin, reprezentat de avocatul Mișcoi Mihail,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ministerul Apărării împotriva lui Nigai Constantin cu privire la restituirea cheltuielilor pentru instruire,

împotriva încheierii Curții de Apel Comrat din 01 noiembrie 2022,

constată:

La 12 octombrie 2021, Ministerul Apărării a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Nigai Constantin cu privire la restituirea cheltuielilor pentru instruire.

Prin hotărârea Judecătoriei Cimișlia, sediul Cimișlia din 11 februarie 2022, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Ministerul Apărării.

S-a încasat de la Nigai Constantin în beneficiul Ministerului Apărării suma de 268 079 de lei cu titlu de cheltuieli suportate pentru instruire.

S-a încasat de la Nigai Constantin în beneficiul statului suma de 8 042,37 de lei cu titlu de taxă de stat.

La 07 aprilie 2022, Nigai Constantin, reprezentat de avocatul Mișcoi Mihail, a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii Judecătoriei Cimișlia, sediul Cimișlia din 11 februarie 2022, solicitând totodată repunerea în termen a apelului (f. d. 38).

Prin încheierea Curții de Apel Comrat din 29 septembrie 2022, s-a repus Nigai Constantin în termenul de depunere a apelului.

Prin încheierea Curții de Apel Comrat din 29 septembrie 2022, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de avocatul Mișcoi Mihail în interesele lui Nigai Constantin

și s-a acordat termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii pentru depunerea cererii de apel motivate și a taxei de stat în mărime de 6 031,77 de lei.

Prin încheierea Curții de Apel Comrat din 01 noiembrie 2022, s-a restituit apelul depus de avocatul Mișcoi Mihail în interesele lui Nigai Constantin din motivul neîndeplinirii în termen a indicațiilor instanței de apel.

La 22 noiembrie 2022, Nigai Constantin, reprezentat de avocatul Mișcoi Mihail, a depus cerere de recurs împotriva încheierii Curții de Apel Comrat din 01 noiembrie 2022, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel cu restituirea cauzei în instanța de apel.

În motivarea recursului, avocatul Mișcoi Mihail a invocat că la data de 06 octombrie 2022, instanța de apel a expediat încheierea instanței de apel prin care s-a admis cererea de repunere în termen a apelului, însă încheierea prin care nu s-a dat curs cererii de apel și s-a acordat termen pentru înlăturarea neajunsurilor nu a fost expediată de instanța de apel.

Astfel, a reiterat că instanța de apel nu a întreprins măsurile necesare pentru a aduce la cunoștință participanților la proces încheierea prin care s-a acordat termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Comrat a pronunțat încheierea contestată la data de 01 noiembrie 2022, care a fost recepționată de recurent și avocatul Mișcoi Mihail la data de 07 noiembrie 2022 conform avizului de recepție (f. d. 1-1-102).

Astfel, recursul declarat la data de 22 noiembrie 2022, este în termen.

În conformitate cu art. 426 al. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând recursul declarat, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din materialele cauzei rezultă, că la 07 aprilie 2022, Nigai Constantin, reprezentat de avocatul Mișcoi Mihail, a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii Judecătoriei Cimișlia, sediul Cimișlia din 11 februarie 2022, solicitând totodată repunerea în termen a apelului (f. d. 38).

În conformitate cu art. 364 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin încheierea Curții de Apel Comrat din 29 septembrie 2022, s-a repus Nigai Constantin în termenul de depunere a apelului.

Prin încheierea Curții de Apel Comrat din 29 septembrie 2022, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de avocatul Mișcoi Mihail în interesele lui Nigai Constantin și s-a acordat termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii pentru depunerea cererii de apel motivate și a taxei de stat în mărime de 6 031,77 de lei.

Prin încheierea Curții de Apel Comrat din 01 noiembrie 2022, s-a restituit apelul depus de avocatul Mișcoi Mihail în interesele lui Nigai Constantin din motivul neîndeplinirii în termen a indicațiilor instanței de apel.

Încheierile instanței de apel din 29 septembrie 2022 au fost expediate apelantului Nigai Constantin și avocatului Mișcoi Mihail la data de 03 octombrie 2022 (f. d. 93-94), care au fost recepționate la data de 06 octombrie 2022, conform avizelor de recepție (f. d. 95-96).

Prin încheierea Curții de Apel Comrat din 01 noiembrie 2022, s-a restituit apelul depus de avocatul Mișcoi Mihail în interesele lui Nigai Constantin din motivul neîndeplinirii în termen a indicațiilor instanței de apel.

Nu poate fi reținut argumentul avocatului Mișcoi Mihail cu referire la faptul că obligația prezentării în termenul indicat de instanța de apel a apelului motivat și a dovezii de achitare a taxei de stat nu a fost comunicată părților și astfel nu a avut posibilitatea să cunoască despre termenul stabilit pentru înlăturarea neajunsurilor, deoarece a recepționat numai încheierea instanței de apel prin care a fost repus Nigai Constantin în termenul de depunere a apelului.

La caz, Colegiul reține indubitabil faptul că la data de 03 octombrie 2022, instanța de apel a expediat în adresa apelantului Nigai Constantin și avocatului Mișcoi Mihail atât încheierea prin care s-a repus apelul în termen, cât și încheierea prin care s-a acordat termen pentru lichidarea neajunsurilor, ambele fiind emise la 29 septembrie 2022.

Deci, argumentul avocatului Mișcoi Mihail precum că încheierea instanței de apel, prin care s-a acordat termen pentru lichidarea neajunsurilor nu a fost expediată, este neîntemeiat.

În conformitate cu art.110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

La speță, instanța de recurs constată că dat fiind faptul că încheierea instanței de apel prin care s-a acordat termen pentru lichidarea neajunsurilor a fost recepționată de apelant și avocat la data de 06 octombrie 2022, fapt confirmat prin avizele de recepție (f. d. 95-96), termenul limită până la care apelantul urma să lichideze neajunsurile a fost data 16 octombrie 2022 (zi de duminică), iar reieșind din prevederile art. 112 alin. (2) din Codul de procedură civilă, care stipulează că

dacă ultima zi a termenului este nelucrătoare, acesta expiră în următoarea zi lucrătoare, termenul limită de înlăturare a neajunsurilor a expirat în următoare zi lucrătoare 17 octombrie 2022 (zi de luni).

Prin urmare, avînd în vedere că în termenul stabilit de instanța de apel, apelantul nu a depus cererea de apel motivată și dovada de achitare a taxei de stat, prin restituirea cererii de apel conform prevederilor art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel a procedat în strictă conformitate cu legea procesuală.

Sub acest aspect justificat, prin prisma art.10 din Codul de procedură civilă, apelantul este ținut să suporte consecințele nefavorabile, rezultate din necunoașterea ori interpretarea viciată a prevederilor legii.

Astfel, neîndeplinirea indicațiilor instanței de apel în termenul stabilit de instanță, are ca efect pierderea unui drept procedural ce nu a fost exercitat în termenul legal imperativ, fără a aduce atingere dreptului subiectiv civil.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) și 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Folosirea cu buna-credință a drepturilor procedurale, prezumă că partea este obligată la interval rezonabil de timp să manifeste diligență și să se intereseze despre dosarul care se află pe rolul instanței și să respecte termenele prevăzute de lege.

În această ordine de idei, Colegiul notează că Nigai Constantin, contestând cu apel hotărârea primei instanțe, avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanță (*Cauza Van Harn vs Germania nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007*).

Astfel, Colegiul relevă că recurentul nu a dat dovadă de diligență și bună credință în realizarea drepturilor sale, și astfel soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată privind restituirea cererii de apel în rezultatul nelichidării neajunsurilor, este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, avînd în vedere obligația părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu bună credință și în termen.

Or, jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (*Malahov vs. Moldova*), denotă că „dreptul la o instanță” nu este absolut. Acesta poate fi supus limitărilor, or art. 6 § 1 acordă statului dreptul de a alege liber mijloacele acestui scop. Limitările inclusiv financiare, dreptului de acces al persoanei la o ”instanță judecătorească” nu va fi compatibilă cu articolul 6 § 1, decât dacă aceasta urmărește un scop legitim și există o proporționalitate rezonabilă între mijloacele folosite și scopul legitim urmărit.

Prin urmare, Colegiul consideră că instanța de apel corect a restituit cererea de apel depusă de Nigai Constantin, or apelantul nu s-a conformat indicațiilor instanței de apel stabilite prin încheierea din 29 septembrie 2022 și nu a prezentat cererea de apel motivată și dovada de achitare a taxei de stat în termenul indicat de instanța de apel.

Din considerentele menționate, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Nigai Constantin, reprezentat de avocatul Mișcoi Mihail și de a menține încheierea Curții de Apel Comrat din 01 noiembrie 2022.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de Nigai Constantin, reprezentat de avocatul Mișcoi Mihail.

Se menține încheierea Curții de Apel Comrat din 01 noiembrie 2022, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ministerul Apărării împotriva lui Nigai Constantin cu privire la restituirea cheltuielilor pentru instruire.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Mariana Pitic

Victor Burduh